

Realizarea obiectivelor menționate este evaluată în cadrul lecției de educație fizică, în care profesorul urmărește îndrumarea elevilor în direcția practicării activităților sportive recreative sau de performanță.

Concluzii. Prin activitățile fizice desfășurate în cadrul lecției de educație fizică, urmărim dezvoltarea psihofizică a copiilor, întărirea sănătății, formarea și perfecționarea unor calități, priceperi și deprinderi motrice. Toate acestea creează un mediu favorabil pentru dezvoltarea unui organism robust, armonios dezvoltat, stăpîn pe mișcări, care poate desfășura o activitate intelectuală intensă.

Referințe bibliografice:

1. Chivulescu M., Benga, I. *Metodica predării educației fizice, E.D.P., București, 1982;*
2. Carstea, G. *Teoria și metodica educației fizice, E.D.P., București, 1979;*
3. Epuran M. *Pedagogie și psihologie – personalitatea și cunoașterea psihologică a elevilor IEFS, București 1986;*
4. Epuran M. *Modelarea conduitei sportive Ed. Spor-Turism, București, 1990;*
5. Iakovlev, V. și Bogdanov, P.G. *Educația fizică a elevilor în clasele I-IV, Ed. Cultura fizică și sport, 1950;*
6. Nicola, I. *Teoria educației și noțiuni de cercetare pedagogică, E.D.P., București, 1991;*
7. Thomas R. și colab. *Aptitudinile motrice, structură și evaluare, Ed. M. T. S. C. P. S. București. 1995 S. C.J. nr. 110,111.*

DEZVOLTAREA POTENȚIALULUI CREATIV, FACTOR IMPORTANT ÎN PREGĂTIREA SPECIALISTULUI DE CULTURĂ FIZICĂ PENTRU ACTIVITATEA DE CERCETARE-INOVARĂ

Volcu Gheorghe, Volcu Irina,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Abstract. *In this work we have studied the development of creative potential as an important factor in physical culture specialist's training for the scientific research activity. Research is a need in developing the field of physical culture, that's why the mission of the profile educational institutions is to train the specialists for the scientific research activity, representing the necessary complementarity of the teaching process. Creativity is undeniable influence on scientific research in the field of physical culture and sports, which generated permanently the innovative progress of this area of great value for the society. Therefore, addressing creativity in correlation with scientific research can take the form of a solution in achieving performance in sports organizations.*

Keywords: *creative potential, scientific research, innovation, training, specialist, physical culture, performance, progress, skills.*

Actualitatea. Cercetarea științifică reprezintă astăzi pârghia cea mai importantă pentru îmbunătățirea nivelului de trai, a sănătății, a culturii și în general a bogăției unei societăți. Este la fel de adevărat că o dezvoltare economică, socială și culturală sănătoasă nu este posibilă fără un sistem de învățământ de înalt nivel, bine structurat, bazat pe o cercetare științifică viguroasă [7].

Eficiențizarea activității de cercetare este dependentă de diversitatea, varietatea, flexibilitatea, dinamismul și caracterul creativ al procesului instructiv-educativ. De aceea activitatea de cercetare nu poate fi organizată în lipsa motivației, dorinței și voinței de cercetare. Cercetătorul nu poate fi doar un cunoscător în general al vieții uzuale, ci trebuie să

fie un profund specialist iscusit și inteligent, cu spirit organizatoric și creativ capabil să pătrundă în esența fenomenelor și proceselor manageriale.

Cercetarea științifică face parte din misiunea Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, constituind complementaritatea necesară procesului de învățare. Un proces de învățare bazat pe generarea de cunoștințe noi prin stimularea creativității este mult mai valoros și mai competitiv, decât un proces de învățare care se reduce la un simplu transfer de cunoștințe de la profesori la studenți.

Potrivit strategiei de dezvoltare instituțională a Universității de Stat de Educație Fizică și Sport 2015-2020, pentru a deveni competitivă în cercetare, conducerea instituției academice de profil își propune să investească în resurse umane și tehnologice. Aceasta înseamnă dezvoltarea unor strategii de atragere a celor mai inteligenți și creativi tineri din domeniu în programe de cercetare de doctorat și postdoctorat, precum și în carierele universitare.

Activitățile cu tentă de creativitate, capătă un rol determinant în cadrul disciplinelor de învățământ și inclusiv în rândul disciplinelor sportive, obiectivul lor fiind formarea competențelor profesionale și asigurarea unei participări relaxante și incitante la actul formării comportamentului uman [6].

În opinia unor autori [10, 9, 3, 2.] funcția socială, psihologică și pedagogică a creativității, căutând mai ales implicațiile și semnificațiile reprezentative pentru activitatea de cercetare științifică în domeniul culturii fizice și sportului, necesită o analiză semnificativă atât teoretică, cât și practică.

Creativitatea specialistului de cultură fizică în activitatea de cercetare este condiționată de: creativitatea pedagogică, creativitatea pe plan de situație, creativitatea managerială, creativitatea științifică (Figura 1).

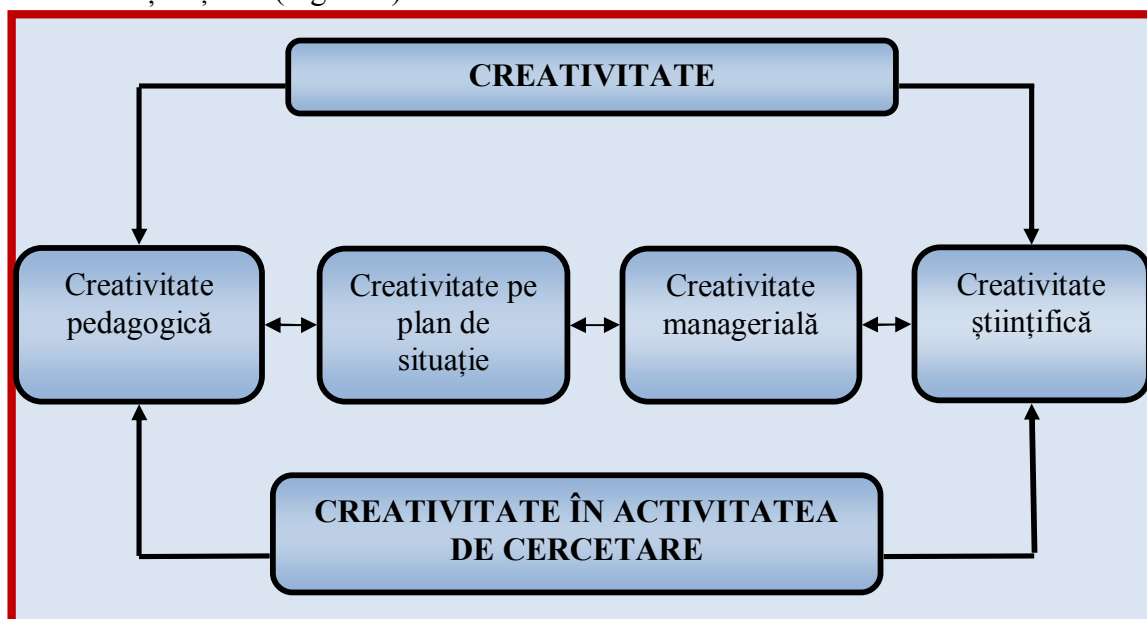

Figura 1. Creativitatea specialistului de cultură fizică în activitatea de cercetare

Datorită complexității învățării în domeniul sportiv, se impune acordarea unei atenții deosebite creativității în cadrul procesului de pregătire a studenților și masteranzilor din domeniul culturii fizice și sportului, prin identificarea principalilor factori de personalitate care o compun: inteligența, aptitudinile speciale, motivația și creativitatea [8].

Cadrele didactice trebuie să contribuie la dezvoltarea potențialului creativ a studenților

prin cultivarea aptitudinilor creatoare, exerciții, jocuri de inițiere în tehnica creației și lărgirea orizontului de cunoaștere (Figura 2), care vor contribui eficient la pregătirea specialistului de cultură fizică și sport pentru activitatea de cercetare științifică.

Prin urmare, abordarea creativității în corelație cu cercetarea științifică poate lua forma unei soluții în atingerea performanței în organizațiile sportive.

Importantă în dezvoltarea creativității este stimularea efortului personal al studentului, stimularea tendinței acestuia de a aduce o contribuție proprie, de a fi original, inventiv, creativ [5].

Provocările globale din domeniul sportului generează inițierea unor cicluri cercetare-inovare succesive. Cercetarea este un proces creativ, care pe lângă activitățile desfășurate, implică și un mod original de gândire și reacție față de provocări. Aplicarea practică a rezultatelor cercetării, conduce la inovare, ceea ce reprezintă o valorificare a noilor idei/soluții la care s-a ajuns prin activitatea de cercetare. În acest mod se identifică un ciclu care începe cu etapa de căutare de noi idei/soluții pentru a răspunde unor necesități de progres domeniului sau de îmbunătățire a modului de derulare a activităților. Aceasta înseamnă proces de cercetare.

Lucrul de cercetare favorizează activitatea de cunoaștere teoretică și practică cu caracter creativ științific la studenți, formează priceperi de a determina problemele actuale pedagogice și a se orienta în cadrul lor, a identifica căile de rezolvare în scopul creșterii eficacității procesului instructiv-educativ [1].

Instituția de învățământ de profil realizează finalități educative specifice de care este direct responsabilă. Ei îi revine responsabilitatea de a acționa pentru stimularea potențialului creativ al elevilor/studentilor în următoarele direcții:

- identificarea potențialului creativ al elevilor/studentilor;
- crearea premiselor gnoseologice ale activității creatoare, libere și conștiente a omului (o concepție despre lume care să dea sens și să orienteze activitatea creativă);
- dezvoltarea posibilităților individuale de comunicare care să înlesnească punerea rezultatelor creației la dispoziția societății;
- dinamizarea potențialului creativ individual, în sensul valorificării adecvate a talentelor și a cultivării unor atitudini creative în special a celor care constituie principalii factori vectoriali ai creativității;
- asigurarea suportului etic al comportamentului creator.

Este evident că sistemul educațional trebuie să utilizeze intensiv tehnicile creative, atât la nivelul învățământului secundar, cât și universitar.

Creativitatea devine astfel o etapă necesară procesului de cercetare-inovare, după cum sugerează Amabile: „Inovarea începe cu idei creative, creativitatea reprezentând o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru inovare” [4].

Inovația constituie implementarea ideilor creative într-o organizație. Input-ul creativ este o parte esențială a rezolvării problemelor care apar în toate fazele procesului de inovație. Creativitatea persoanelor și echipelor "este o condiție necesară, însă nu și suficientă pentru inovare" [4]. Inovația de succes depinde și de alți factori. Aceasta poate proveni nu numai din ideile creative care își au originea într-o organizație, ci și din activitatea de cercetare științifică.

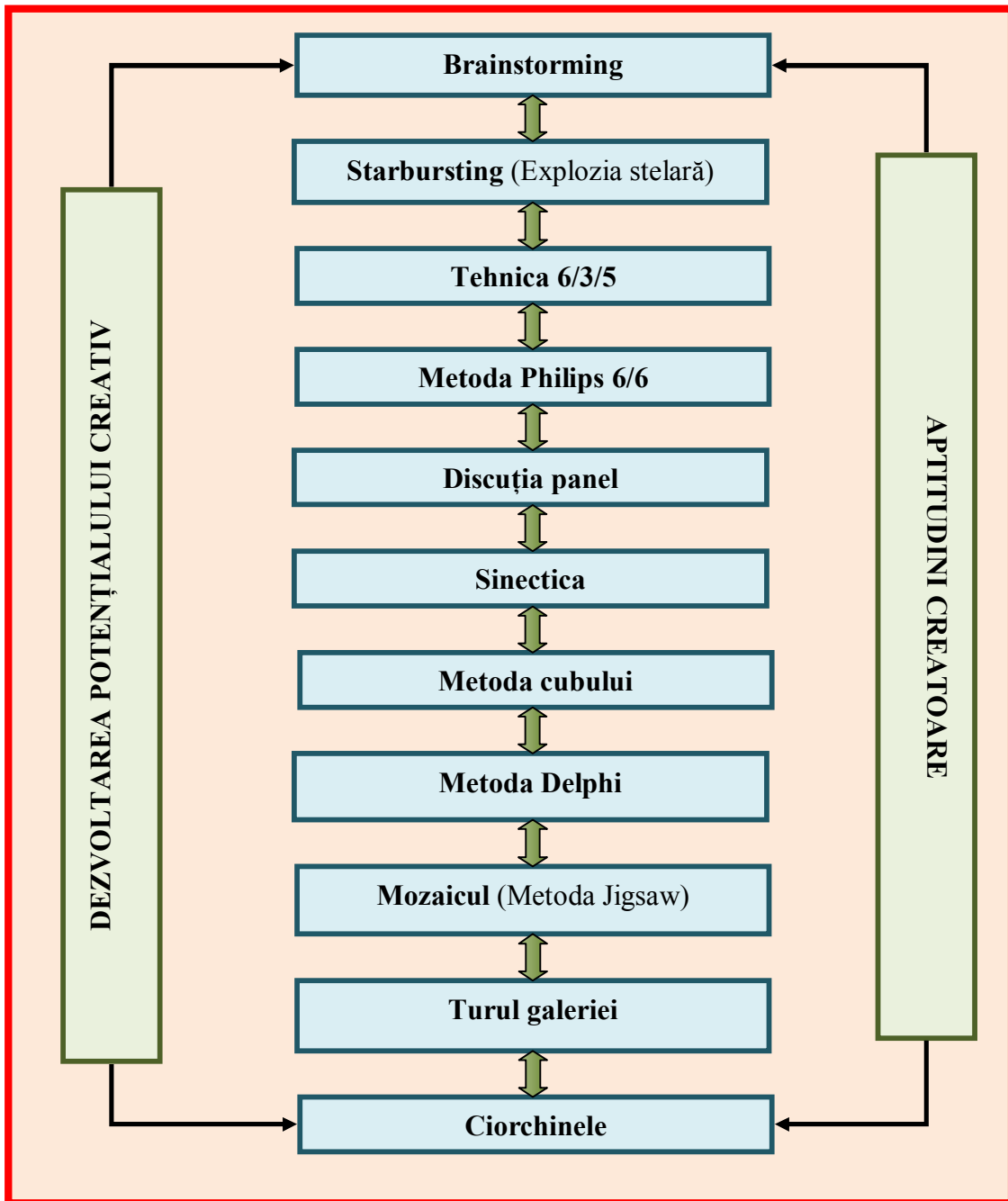

Figura 2. Metode de dezvoltare a potențialului creativ

În percepția largă, creativitatea este asociată cu domeniul artei și literaturii, aceasta este o componentă esențială a inovării în mediul de afaceri, economie, arhitectură, știință și tehnică. Deși natura multi-dimensională a creativității produce ambiguități, nu poate fi negată influența acesteia asupra cercetării științifice din domeniul culturii fizice și sportului care a generat permanent progresul inovațional în acest domeniu. Astfel, pe lângă educația pentru sănătate, educația fizică și sportul își aduce contribuția originală la educația culturală prin promovarea frumuseții corpului, prin expresivitatea mișcărilor și prin calitatea relațiilor interumane pe care le implică.

Scopul cercetării îl reprezintă studierea importanței creativității în pregătirea specialistului de cultură fizică pentru activitatea de cercetare științifică.

Metodele de cercetare: analiza teoretică, metoda statistico-matematică, metoda grafică, metoda anchetării, interviul, observația.

Pentru a reflecta importanța dezvoltării potențialului creativ în pregătirea specialistului de cultură fizică, am efectuat chestionarea sociologică. Astfel, am elaborat un chestionar care a fost aplicat studenților anilor III, IV și masteranzilor din cadrul U.S.E.F.S.

Interpretarea datelor obținute:

La întrebarea „Dumneavoastră sunteți familiarizat cu termenul de creativitate?”, 78 % dintre cei chestionați au răspuns afirmativ, 8 % nu sunt familiarizați cu acest termen și pentru 14% dintre respondenți a fost greu de răspuns la această întrebare (Figura 3).

Majoritatea respondenților susțin că sunt familiarizați cu termenul de creativitate, dar există un procent destul de important care nu cunosc acest termen, fapt ce ne demonstrează încă o dată că este necesar de a familiariza și dezvolta creativitatea la specialiștii de cultură fizică și sport.

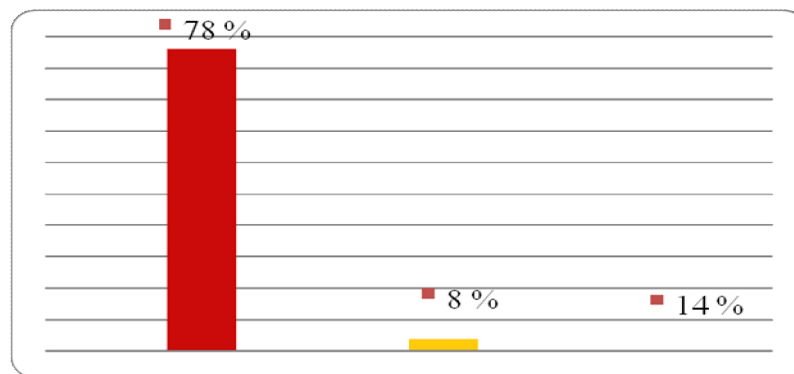

Figura 3. Distribuția procentuală a răspunsurilor privind familiarizarea respondenților cu termenul de creativitate

Fiind întrebați dacă sunt familiarizați cu activitatea de cercetare a specialistului de cultură fizică, 71% dintre respondenți au spus că da, 21% - nu, iar 8% au considerat că le este greu să răspundă la această întrebare (Figura 4).

Subiecții au fost întrebați dacă consideră importantă creativitatea în procesul de pregătire profesională a specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului și 92% susțin că da, 6% - nu, iar pentru 2% a fost greu de răspuns la această întrebare (Figura 5).

Constatăm că creativitatea are un rol important în procesul de pregătire a specialiștilor în domeniul educației fizice și sportului, deoarece, pentru a obține rezultate este nevoie de a gândi și a acționa creativ în orice situație.

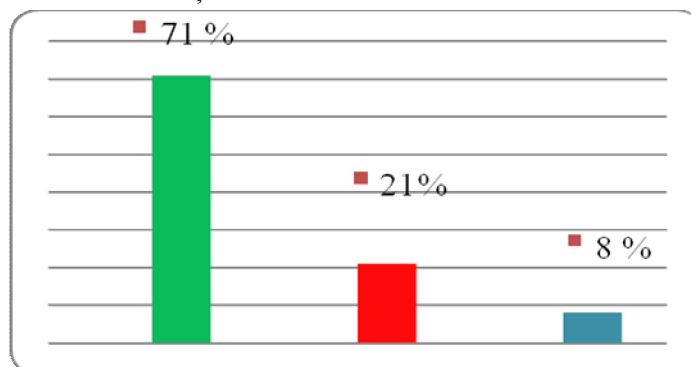

Figura 4. Distribuția procentuală a răspunsurilor privind familiarizarea respondenților cu termenul de creativitate

Cu privire la necesitatea unei pregătiri de specialitate pentru formarea unor manageri

eficienți la aspectul cercetării manageriale, 96% consideră ca fiind oportun și necesar, iar 4% au considerat greu de răspuns la această întrebare (Figura 6).

Din datele acumulate observăm că cercetarea managerială reprezintă o activitate fundamentală în dezvoltarea unor competențe profesionale sau transversale în domeniu.

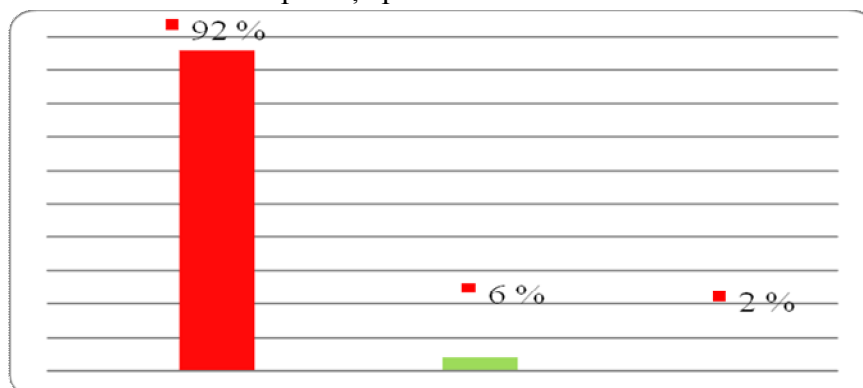

Figura 5. Distribuția procentuală a răspunsurilor privind importanța creativității manageriale în procesul de pregătire profesională a specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului

Necesitatea pregătirii specialistului de cultură fizică și sport pentru activitatea de cercetare și de creație este condiționată nu numai de cerințele obiective de dezvoltare a societății, de esența posibilităților și a capacităților omului, ci și de calitatea procesului pedagogic ca proces de creativitate.

În urma studiului literaturii de specialitate și investigațiilor efectuate **concluzionăm** că dezvoltarea potențialului creativ contribuie eficient la pregătirea specialistului de cultură fizică și sport pentru activitatea de cercetare științifică. Aceasta se confirmă prin 92% din răspunsurile respondenților.

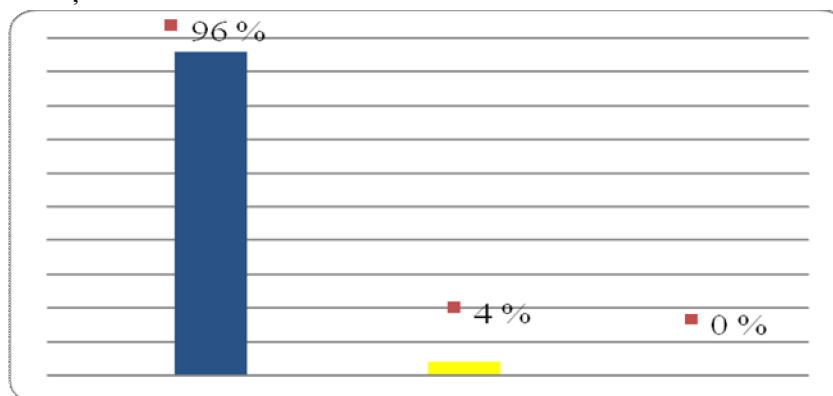

Figura 6. Distribuția procentuală a răspunsurilor privind necesitatea unei pregătiri speciale pentru formarea unor buni manageri privind cercetarea

În procesul de pregătire profesională a specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului este necesar să se acorde o mai mare atenție dezvoltării potențialului creativ și activității de cercetare științifică, deoarece ele influențează progresul domeniului.

Referințe bibliografice:

1. Абдуллина О. А. *Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования: Для пед. спец. высш. учебн. заведений.* - 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Просвещение, 1990, с.141.
2. Budevici A. Chepteni V., *Metodologia cercetării manageriale.* Chișinău: Valinex, 2007, 212p.

3. Carp I., Pregătirea specialiștilor în domeniul culturii fizice pentru activitatea de cercetare științifică, Chișinău: Valinex, 2003, 186p.
4. Collins M. A., Amabile T. M., Motivation and creativity. În Handbook of creativity, Cambridge: Cambridge University Press, 1999, p.297-312.
5. Manolachi V., Budevici A., Management, training, leadership, cultură fizică, Chișinău. Valinex, 2007, p.385.
6. Rață G., Creativitatea în activitățile specifice educației fizice, sportului și kinetoterapiei, Bacău: Alma Mater, 2011, 9p.
7. Volcu G. Studiu cu privire la importanța cercetării manageriale pentru antrenori-manageri. Articol științific în Știința culturii fizice Nr. 21/1, Chișinău: USEFS, 2015, p.10.
8. Volcu I., Pregătirea studenților și masteranzilor din domeniul educației fizice și sportului prin creativitate managerială. Materialele conferinței științifice internaționale a doctoranzilor. Cultura fizică: probleme științifice ale învățământului și sportului. Ediția a VII-A, Chișinău: USEFS, 2012, p.184.
9. Выдрин В. М. Теория физической культуры: Учеб. пособ. Л.:ГДОИФК им. П.Ф.Лесгафт, 1988, с.45.
10. Пономарев Н. И. Проблемы социологии физической культуры. Теория и практика физической культуры № 5, 1982, с.7-10.

ASPECTE ALE PRACTICĂRII ACTIVITĂȚILOR FIZICE ÎN RÂNDUL ELEVILOR DIN LICEELE MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

Zepca Victor, Topada Aculina, Gisca Veronica, Țurcan Larisa,
Centrul Național de Sănătate Publică, Chișinău, Republica Moldova

Abstract. An increasing limiting of movement even from early childhood becomes a real risk factor for health, and knowing those risks by children and teenagers can redirect population to an active lifestyle, and can convince them easier to adopt healthy habits. Bodies such as WHO have recommended the development of comparable national physical activity surveillance systems to monitor trends within and between countries. Measuring health-related physical activity at the population level, however, is difficult. During the study 928 respondents (450 – girls and 578 - boys) of secondary and high schools from the urban areas in the Republic of Moldova were interviewed. During the last 12 months, 89.8% pupils from high schools with teaching in Romanian and 62.8% pupils from high schools with teaching in Russian were not involved in extra-curricular sportive activities. 92.8% pupils from high schools with teaching in Romanian and 91.2% pupils from high schools with teaching in Russian declared that they usually do sport only 2 hours per week, during the physical education classes. There is a tendency among the pupils to adopt a passive sedentary lifestyle. Combating this risk factor for our society is possible by promoting sport as a mean of education, which should be understood not as a temporary activity, but as a series of continuous actions that take place throughout the life course. The motric skills are very effective if they are developed and exercised in early childhood.

Keywords: motrical activity, pupils, swimming, physical education, urban area, sports, active lifestyle.

Introducere Activitatea fizică este, de obicei, definită ca "orice mișcare a corpului produsă de mușchii scheletici care duce la o substanțială creștere peste cheltuielile de energie în repaus". De regulă, se referă la mișcarea de grupe musculare mari, ca atunci când se deplasează întregul corp. Principalele caracteristici ale activității fizice sunt intensitatea, durata și frecvența [1].

Practicarea activităților sportive determină atât dezvoltarea fizică, cât și starea de sănătate a generației în creștere. Direcția de Sănătate Norvegiană recomandă practicarea activității fizice minimum 30-60 minute pe zi pentru adolescenți (cu vârsta de 13-17 ani) și adulți (cu vârsta de 18 +) din timpul liber de zi cu zi pentru a obține beneficii pozitive de